

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу на здобуття ступеня магістра
виконану на тему:

«Розвиток дослідницьких умінь старшокласників у навчанні природничих наук»

Студенткою Гуслістою Аліною Віталіївною

Спеціальність: 014 «Середня освіта (Природничі науки)»

Освітньо-професійна програма: «Середня освіта (Природничі науки)»

Реалізація загальнодержавної стратегії розвитку середньої освіти в контексті розвитку інформаційно-комунікаційних технологій викликає потребу реформування, проектування і упровадження оновлених методик навчання. Щонайперше це стосується формування ключових компетентностей, на яких покладається забезпечення в учнів умінь пояснювати природничі явища і технологічні процеси, використовувати знання з природничих наук для розв'язання завдань, пов'язаних з реальними об'єктами природи та техніки, за допомогою сформованих дослідницьких умінь самостійно чи в групі досліджувати природу. З цього погляду магістерська робота А. В. Гуслістої актуальною оскільки присвячена теоретичному обґрунтуванню, розробленню та реалізації методики розвитку дослідницьких умінь старшокласників у навчанні природничих наук.

Аналіз магістерської роботи та наукової публікації авторки (за матеріалами наукових конференцій) дає підстави стверджувати про вагомість дослідження та визначити науковий внесок здобувачки освітнього ступеня магістра. Теоретична основа та практичний доробок А. В. Гуслістої отримали у роботі належне представлення, визначено мету і завдання дослідження, сформульовані об'єкт, предмет та методи дослідження. Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі роботи А. В. Гуслістої здійснено аналіз психолого-педагогічних аспектів розвитку дослідницьких умінь учнів в контексті навчання фізики, хімії, біології та інтегрованих курсів «Природничі науки» старшої профільної школи. Дослідницьку діяльність учнів визначено як засіб, що сприяє підвищенню якості навчання природничих наук, визначено технологічні чинники, що забезпечують організацію дослідницької діяльності учнів у навчанні природничих дисциплін за різними видами пошуково-дослідницької діяльності школярів. З-поміж яких виділено фізико-математичний, науково-технічний, хіміко-біологічний, історико-географічний напрями, в тому числі напрям філології та мистецтва.

Другий розділ висвітлює методику розвитку дослідницьких умінь учнів у навчанні природничих наук за методом проектів. Визначено та схарактеризовано основні етапи розвитку дослідницького завдання в межах навчального дослідницького проекту: *проблемна ситуація, вимоги до змісту, умови реалізації, засоби досягнення мети, результат*. Схарактеризовано основні складники пропонованої методики розвитку дослідницьких умінь за допомогою методу проектів, до яких увійшли: нормативний блок, методологічний, цільовий, змістовий, технологічний та результативний блоки, що в сукупності забезпечують розроблення на упровадження дослідницьких проектів у навчанні фізики, хімії та біології учнями старшої профільної школи та сприяють розвиткові загальнонавчальних умінь і навичок в дослідницькій діяльності учнів; підсиленню практичної спрямованості навчання; розвиткові мотивації до вивчення природничих наук. Ефективність пропонованої методики перевірена в педагогічному експерименті.

На думку рецензента, робота б значно виграла, якби дослідниця більш чітко систематизувати переваги, недоліки та складнощі щодо запровадження пропонованої нею методики в освітній процес закладу освіти. Цілісне узагальнення та співставлення з

реальними можливостями закладу освіти визначало б вибір відповідної технології навчання природничих наук.

У цілому, робота викладена науковою мовою, логічно структурована, віддзеркалює мету та зв'язус поставлені в дослідженні завдання. Авторка має 1 публікацію у співавторстві за результатами апробації на всеукраїнський науково-практичні конференції.

Магістерська робота не позбавлена окремих стилістичних помилок та недоліків оформлення, проте це не знижує вагомості одержаних результатів.

Пропоную оцінити роботу наступним чином:

- за зміст роботи – 38 балів;
- за оформлення роботи – 8 балів.

Рецензент:

доцент кафедри фізики
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
кандидат педагогічних наук,
доцент

Л. О. Кулик

